

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»

Кафедра психології та суспільно-гуманітарних наук

РОБОЧА ПРОГРАМА (СИЛАБУС)
навчальної дисципліни «Психологія корекційної роботи»
на 2024/2025 навчальний рік

1. Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Освітня програма	Психологія
Статус дисципліни	Обов'язкова
Форма здобуття освіти	Очна
Рік підготовки, семестр	3 рік/5 семестр
Обсяг дисципліни (кредити ЄКТС/загальна кількість годин)	5/150
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Модульний контроль
Мова викладання	українська
Розміщення курсу	Google classroom

2. Інформація про викладача

- Викладач:** *Шевчук Вікторія Валентинівна*, доцент кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук, кандидат психологічних наук, доцент. Графік роботи: понеділок-п'ятниця 10:00-18:00.
- Віртуальний офіс:** E-mail: , посилання на вебінар Google Meet в Google classroom, графік консультацій: четвер 16:00-18:00.

3. Анотація навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: формування у здобувачів освіти системи знань, практичних умінь та фахових компетентностей, необхідних для здійснення психологічної корекційної роботи з різними категоріями клієнтів, з урахуванням їхніх індивідуальних та соціально-психологічних особливостей.

Ознайомлення студентів із базовими знаннями: теоретичними основами та принципами психологічної корекції; методами діагностики, планування та реалізації корекційної роботи; етапами побудови корекційних програм для різних груп клієнтів; основами етичних принципів та професійних стандартів у корекційній практиці.

Формування умінь: діагностувати психологічні проблеми, що потребують корекційного втручання; розробляти, адаптувати та реалізовувати корекційні програми для індивідів та груп; застосовувати психологічні методики, техніки та інструменти, спрямовані на подолання особистісних, міжособистісних та соціальних труднощів; оцінювати ефективність проведеної корекційної роботи.

Розвиток у здобувачів таких комунікаційних навичок: активного слухання та емпатії; створення та підтримки терапевтичного альянсу; конструктивного вирішення конфліктів та складних ситуацій у процесі корекційної роботи; побудови ефективної комунікації з клієнтами, їхніми сім'ями та іншими фахівцями.

Формування здатності застосовувати знання та навички самостійно та відповідально:

здійснювати корекційну роботу відповідно до потреб і запитів клієнта; ухвалювати обґрунтовані професійні рішення з урахуванням етичних норм; адаптувати корекційні програми до конкретного контексту і потреб клієнтів; проводити рефлексію власної професійної діяльності з метою вдосконалення. Навчальна дисципліна вносить вклад у формування таких компетентностей та досягнення таких результатів навчання, передбачених освітньою програмою:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання).

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СК12. Здатність самостійно розробляти програму психокорекційного впливу та план психотерапевтичного процесу відповідно до індивідуально-психологічних особливостей клієнта.

СК13. Здатність застосовувати методи та технології психологічної допомоги в кризових та екстремальних ситуаціях.

програми результати навчання (ПРН):

ПРН1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПРН2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПРН9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання).

ПРН13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПРН15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПРН16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПРН18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

ПРН 19. Складати та реалізовувати програму психокорекційного впливу та план психотерапевтичного процесу відповідно до індивідуально-психологічних особливостей клієнта

Пререквізити: розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань; здійснювати пошук інформації з різних джерел, у тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій; знати етичні принципи роботи практичного психолога; особливості розвитку особистості в онтогенезі; застосовувати психодіагностичний інструментарій та формувати психодіагностичний висновок.

Рекомендовані навчальні матеріали та ресурси

Основні:

1. Атемасова О.А. Практична психологія. Старший дошкільний вік. Алгоритм вирішення дитячих проблем. Харків : Вид-во «Ранок», 2022. 176 с.
2. Дуткевич Т.В. Теорія і практика корекційно-розвивальної роботи. Київ : КНУ, 2021. 256 с.
3. Дуткевич Т. В. Дитяча розвивально-корекційна психологія. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 304 с.
4. Кузікова С. Б. Теорія і практика вікової психокорекції : Навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2020. 304 с.
4. Кравченко Г.Ю. Інклюзивна освіта в ДНЗ. Харків : Вид-во «Ранок», 2021. 176 с.
5. Мельничук І.Я., Близнюкова О.М. Психокорекція [Навчально-методичний посібник] Кіровоград, 2018. 140 с.
6. Шульженко Д. І. Основи психологічної корекції аутистичних порушень у дітей. Київ : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2020. 385 с.

Додаткові

1. Андрушко Я. С. Психокорекція: навч.-метод. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 212 с.
2. Герман Дж. Психологічна травма та шлях до видужання: наслідки насильства – від знущань у сім'ї до політичного терору: Дж. Герман; пер. з англ. О. Лизак, О. Наконечна, О. Шлапак. Львів: Видавництво Старого Лева, 2015. 416 с.
3. Гурчак В. Психокорекційна робота: казкотерапія. Директор школи. 2008. №47. С.26-29.
4. Діагностика і корекція емоційних станів молодших школярів / Уклали: Л.В. Лавренчук, Л.А. Скаковська, Є.С. Клецова. Житомир, 2002. С. 3-45.
5. Косик М. Мандали як метод самопізнання. Львів: ПП Сорока Т. Б., 2014. 52 с.
6. Максимова Н.Ю. Психологічні механізми ресоціалізації осіб з девіантною поведінкою в умовах суспільних змін, Київ, 2018. 234с.
7. Мельничук І.Я., Цапенко О.В. Психологічна допомога особистості з посттравматичним синдромом: Методичні рекомендації для практичних психологів. Кіровоград, 2006. 52 с.
8. Психологія сім'ї / за заг. ред. В. М. Поліщука. Суми: ВТД «Університетська книга», 2008. 239 с.
9. Основи психотерапії : навч. посіб. / Кіра Седих. – 4-те вид., виправ. Київ : ВЦ «Академія», 2024. 192 с. – (Серія «Альма-матер»)
10. Яцина О. Ф. Основи психотерапії : практикум. Навчально-методичний посібник. Ужгород, 2024. 80 с.

Інформаційні ресурси

Вебінар. Корекція як один із основних напрямів роботи психолога закладу освіти.
<https://www.youtube.com/watch?v=n7A6oCxF6M>
Вакуленко Д. Основи поведінкової корекції. <https://www.youtube.com/watch?v=pjfXuuoHXIU>
Розвиток уваги на різних вікових етапах. Порушення уваги.
<https://vseosvita.ua/webinar/260/cabinet>

Офіційні сайти державних та міжнародних установ:

Верховна Рада України www.portal.rada.gov.ua
Кабінет Міністрів України www.kmu.gov.ua
Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України <http://psychology-naes-ua.institute/>
Інститут соціальної і політичної психології НАПН України
http://naps.gov.ua/ua/structure/institutions/polit_psychology/
Центр перспективних соціальних досліджень www.cpsr.org.ua
Психологічна бібліотека Київського Фонду сприяння розвитку психічної культури. Даний ресурс містить максимально широкий спектр ключових текстів з психології, психогігієни, філософії, релігії, культурології та ін. Режим доступу: <https://psylib.org.ua/>

4. Організація вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Форми занять (найменування, кількість годин)	Форми контролю	Максимальна кількість балів
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПСИХОКОРЕКЦІЇ			
Тема 1. Загальні питання психологічної корекції			
	Лекція 1 - 2 год.		
	Практичне заняття 1 – 2 год.	Перевірка індивідуальних завдань	8
	Самостійна робота – 10 год.	Див. примітку.	
Тема 2. Особливості організації та проведення психологічної корекції			
	Лекція 2 - 2 год.		
	Практичне заняття 2 – 2 год.	Перевірка індивідуальних завдань	8
	Самостійна робота – 10 год.	Див. примітку.	
Тема 3. Індивідуальна психокорекція			
	Лекція 3 - 2 год.		
	Практичне заняття 3 – 2 год.	Перевірка індивідуальних завдань	9
	Самостійна робота – 8 год	Див. примітку.	
Тема 4. Групова психокорекція			
	Лекція 4 - 2 год.		
	Практичне заняття 4– 2 год.	Перевірка індивідуальних завдань	9
	Самостійна робота – 8 год.	Див. примітку.	
Тема 5. Психотерапевтичні основи психологічної корекції			
	Лекція 5 – 2 год.		
	Лекція 6 - 2 год.		
	Практичне заняття 5 – 2 год.	Перевірка індивідуальних завдань	9
	Практичне заняття 6 – 2 год.	Перевірка індивідуальних завдань	8
	Самостійна робота – 8 год.	Див. примітку.	
Тема 6. Психотерапевтичні основи психологічної корекції			
	Лекція 7- 2 год.		
	Лекція 8- 2 год.		
	Практичне заняття 7 – 2 год.	Перевірка індивідуальних завдань	9
	Самостійна робота – 14 год.	Див. примітку.	
Разом поточна робота			60
	Модульний контроль 1 (2 год.)	Комп'ютерне тестування	40
Разом за кредитним модулем			100
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ПСИХОКОРЕКЦІЇ			

Тема 7. Порушення поведінки особистості в онтогенезі, їх причини			
	Лекція 9 - 2 год.		
	Лекція 10 – 2 год.		
	Практичне заняття 8 – 2 год.	Перевірка індивідуальних завдань	8
	Практичне заняття 9 – 2 год.	Перевірка індивідуальних завдань	8
	Самостійна робота – 8 год.	Див. примітку.	
Тема 8. Психокорекція в дитячому віці			
	Лекція 11 - 2 год.		
	Лекція 12 – 2 год.		
	Практичне заняття 10 – 2 год.	Перевірка індивідуальних завдань	8
	Практичне заняття 11 – 2 год.	Перевірка індивідуальних завдань	9
	Самостійна робота – 8 год.	Див. примітку.	
Тема 9. Корекція особистісних проблем і поведінки осіб підліткового та юнацького віку			
	Лекція 13 - 2 год.		
	Лекція 14 - 2 год.		
	Практичне заняття 12– 2 год.	Перевірка індивідуальних завдань	9
	Практичне заняття 13– 2 год.	Перевірка індивідуальних завдань	9
	Самостійна робота – 8 год.	Див. примітку.	
Тема 10. Особливості сімейної психокорекції.			
	Лекція 15 - 2 год.		
	Лекція 16 - 2 год.		
	Практичне заняття 14 – 2 год.	Перевірка індивідуальних завдань	9
	Самостійна робота – 8 год.	Див. примітку.	
Разом поточна робота			60
	Модульний контроль 2 (2 год.)	Комп'ютерне тестування	40
Разом за кредитним модулем			100
Примітка. Завдання та запитання з матеріалу, що виноситься на самостійне опрацювання, включені до індивідуальних завдань та тестових завдань з модульного контролю.			

5. Політика навчальної дисципліни

5.1. Політика щодо відвідування занять

- аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно з розкладом, який розміщений на офіційному сайті Університету (ознайомитись за посиланням [Розклад](#));
- права, обов'язки та основні правила поведінки здобувачів освіти протягом навчання в Університеті регламентується [Правилами внутрішнього розпорядку для здобувачів](#).

5.2. Політика оцінювання навчальних досягнень здобувачів

- система, шкали та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів наведені у [Положенні про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Закладі](#)

вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»»;

- орієнтовані критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів наведені на офіційному сайті Університету (ознайомитись за посиланням [Орієнтовані критерії](#)). Разом із тим, практичні заняття оцінюються у 8 (9) балів.
- Критерії оцінювання індивідуальних завдань:**
- 0 балів: завдання не виконано або виконано без дотримання основних вимог; студент не надав обґрунтованих пояснень причин невиконання;
- 1–3 бали: завдання виконано частково, з численними недоліками у змісті, структурі або логічності; спостерігається відсутність самостійності чи творчого підходу;
- 4–5 балів: завдання виконано на задовільному рівні: загальна логіка збережена, але частково бракує глибини аналізу або оригінальності; присутні помилки у висновках чи рекомендаціях;
- 6–7 балів: завдання виконано на високому рівні, але є незначні недоліки у логічності, структурі або обґрунтуванні висновків; рівень самостійності та творчості відповідає вимогам;
- 8 (8-9) балів: завдання виконано повністю і відмінно, вирізняється підвищеною складністю, творчим підходом та високою самостійністю; робота є логічно послідовною, завершеною і практично значущою.
- Правила призначення заохочувальних балів. Заохочувальні бали: участь у конференціях і публікація тез - 5 балів; участь у роботі наукового гуртка «Психологічні студії» – 5 балів; участь у виконанні НДР кафедри – 20 балів.
- Визначені силабусом навчальні завдання є обов'язковими для виконання здобувачами освіти. Розподіл балів за окремі завдання вказаний у розділі 5 «Організація вивчення навчальної дисципліни».
- Максимальна кількість балів за поточну роботу упродовж кредитного модуля становить 60 балів, мінімальна кількість балів для допуску до підсумкового оцінювання кредитного модуля становить 30 балів; максимальна кількість балів за підсумкове оцінювання модульного контролю становить 40 балів;
- можуть бути визнані та зараховані (повністю чи частково) у межах навчальної дисципліни результати навчання, досягнуті здобувачем поза навчальними заняттями в ЗВО «МНТУ» через формальну освіту (на основі додатку до диплому чи академічної довідки), що регулюється [Положенням про організацію освітнього процесу](#), або неформальну, інформальну освіту (через процедуру визнання, яка регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти).

5.3. Політика щодо дедлайнів та перескладання

- усі передбачені програмою завдання мають бути виконані у встановлені викладачем терміни;
- робота, яка здається здобувачем менше ніж за п'ять робочих днів до модульного контролю без поважних причин, не перевіряється викладачем;
- здобувачу, який не здав роботу у встановлені терміни з поважних причин, надається можливість здати її після встановленого терміну за погодженням із викладачем;
- ліквідація академічної заборгованості відбувається у встановлені графіком освітнього процесу терміни та у порядку, передбаченим у [Положенні про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Закладі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).

5.4. Політика дотримання принципів академічної етики та доброчесності

- здобувачі мають дотримуватись принципів академічної етики та доброчесності наведених у [Кодексі академічної етики](#) та [Положенні про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).
- порушення принципів академічної доброчесності тягне за собою цивільно-правову та дисциплінарну відповідальність, передбачену чинним законодавством та наведеним вище положенням;

- Університет визнає важливість різноманітності студентського контингенту і прагне до створення комфортного інклюзивного та справедливого середовища для навчання різних категорій здобувачів. Будь-яка поведінка (включно з переслідуваннями, сексуальними домаганнями, дискримінацією, розпалюванням ворожнечі), яка загрожує цій атмосфері, не допускається. Інформація про прояви такої поведінки учасниками освітнього процесу під час занять має бути негайно доведена до викладача навчальної дисципліни чи адміністрації Університету.

5.5. Політика оскарження результатів підсумкового контролю

Порядок оскарження результатів підсумкового контролю (кредитний модуль чи атестація) регулюється розділом 6 [Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Закладі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).

5.6. Політика комунікацій

Комунікації з викладачем:

- усі обов'язкові для виконання завдання з навчальної дисципліни, рекомендації до їх виконання, максимальна кількість балів та дедлайни викладені у розділі «Завдання» відповідного навчального курсу у Class Room;
- усі важливі повідомлення для здобувачів викладач розміщує у розділі «Стрічка» відповідного навчального курсу у Class Room;
- усі виконані завдання здобувач повинен завантажувати для перевірки до навчального курсу у Class Room;
- викладач перевіряє виконане здобувачем завдання протягом наступних трьох робочих днів після завантаження роботи та виставляє отриману оцінку до електронного журналу навчального курсу у Class Room;
- при проведенні заняття у форматі відеоконференцій камери здобувачів мають бути ввімкнені протягом усього заняття;
- індивідуальні консультації викладач надає здобувачам офлайн у приміщенні та за графіком, визначеними у силабусі, або онлайн у віртуальному офісі за визначеним графіком.

Комунікації в групі

Викладач заохочує дискусії із спірних питань та проблем, що розглядаються у межах навчальної дисципліни, висловлювання власної точки зору здобувачів на предмет їх вирішення. Обговорення та дискусії мають вестись у обстановці поваги до іншої точки зору, шанобливого ставлення до думок опонентів. Критика має бути конструктивною та обґрунтованою.

Силабус навчальної дисципліни складено доцентом кафедри, кандидатом психологічних наук, доцентом Вікторією ШЕВЧУК

«Погоджено»

Гарант освітньої програми

доктор психол. наук, Ксенія АНДРОСОВИЧ

(підпис)

Ухвалено рішенням кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук (протокол №1 від 29.08.2024 року)

Завідувачка кафедри

доктор психол. наук, Ксенія АНДРОСОВИЧ

(підпис)